

БЕКІТЕМІН:
Ақмола облысы білім
басқармасының
«Ақмола дарыны» дарынды балалар мен
талантты жастарды анықтау және
колдау орталығы» КММ
басшысы
Е. Оразов
«12 » окт 2023 ж.

**Жалпы білім берегін пәндер бойынша
Респубикалық зерттеу жобалар конкурсының
ЕРЕЖЕСІ**

II. Жалпы ережелер

1. Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігінің 2012 жылғы 13 наурыздағы № 99 бұйрығымен бекітілген «Жалпы білім беретін пәндер бойынша респубикалық ғылыми жобалар конкурстарын үйымдастыру және откізу қағидалары» (бұдан әрі - қағидалар), Халықаралық Қағидалар (ISEF) талаптары негізінде өзірленген осы ереже жалын білім беретін пәндер бойынша Республикалық зерттеу жобалары конкурсын (бұдан әрі - конкурс) үйымдастыру және откізу тәртібін айқындайды.

Байқаудың мақсаты оқушылардың зияткерлік әлеуетін калыптастыруға ықпал ету болып табылады.

Байқаудың міндеттері:

- 1) оқушылардың ғылыми-зерттеу және оқу-тәнімдік қызметін ынталандыру;
- 2) ең талантты және дарынды зерттеушілерді іріктеу және қолдау;
- 3) оқушылардың үздік зерттеу жетістіктері мен өнертабыстарын көрсету және насиҳаттау;
- 4) оқушылардың зияткерлік әлеуетін дамыту мәселелеріне қоғамның пазарын аудару және ғылыми-зерттеу ресурстарын тарту.

2. Конкурстың кезеңдері (аудандық/қалалық, облыстық, респубикалық).

3. Конкурсқа 16 секцияда 4 бағыт бойынша жұмыстар ұсынылады:

I бағыт «Ғылыми-техникалық прогресс экономикалық өсіудің негізгі бунын ретінде» - секциялар: физика; техника; Жер және ғарыш туралы ғылым.

II бағыт «Экономикалық және әлеуметтік үрдістерді математикалық модельдеу» - секциялар: математика; Қолданбалы математика; информатика; экономика.

III бағыт «Салауатты табиғи орта – «Қазақстан- 2030» Стратегиясын жүзеге асырудың негізі» - секциялар: химия; биология; қоршаган органды қорғау және адам денсаулығы.

IV бағыт «Қазақстанның тарихи ескерткіштері және перспективалы туристік маршруттар» – секциялар: тарих; елкестану; этномәдениеттану; тіл білімі; адам жөне қоғам; әдебиет.

4. Конкурсқа ұсынылатын жұмыстар:

1) ғылымның осы саласындағы фактілерді, оқиғаларды, күбылыстарды және жекелесген, бұрын белгісіз жағдайларды және эксперименттерді жариялау;

2) мектеп эксперименттерін жетілдіруге және ондірістік процесстерді рационализациялауға жәрдемдесстін практикалық міндеттерді шешуге жана енгізетін апараттардың, модельдер мен аспаптардың конструкцияларын құрастыру;

3) алсуметтік-экономикалық және экологиялық маселелерді шешуге бағытталған экономикалық-занлық негіздемесі бар компьютерлік модельдер мен жобалар озірлеу;

4) зерттеу жобасының дайын өнімі (макет, өнім, модель бағдарлама, буклет) ұсыну.

5. Ұйымдастыру комитеті Қазақстан Республикасы Оку-агарту министрлігінің 2012 жылды 13 наурыздаты № 99 бүйрүғы және ұсынылған жобаларды бағалаудың бекітілген критерийлері (Қосымша 2-4) негізінде сарапшылар мен казылар алқасы мүшелерінің жұмысын ұйымдастырады.

6. Конкурстың республиканың кезеңінің нәтижелері бойынша жаратылыстану – математикалық бағыттағы пәндер бойынша республиканың кезеңің үздік жеңімпаз жобалары «Regeneron ISEF» ғылым мен техниканың дүниежүзілік көрмесінде Қазақстанның атынан қатысады, онда олемнің көптеген елдерінің оқушыларының зерттеулері мен өнертабыстарының нәтижелері ұсынылады.

II. Зерттеу конкурсын ұйымдастыру және откізу тәртібі

1. Зерттеу жұмыстарының тақырыштары «Regeneron ISEF» (Вашингтон қ., АҚШ) тіркелген жобаларын аффилиация үшін тиісті жылдың 25 қыркүйегінен кешіктірілмей «Дарын» РТПО-да тіркеледі.

2. Зерттеу конкурсы төрт кезеңде откізіледі:

1) Аудандық/қалалық кезең – білім бөлімдері оқушылардың ғылыми қоғамның немесе ғылыми жетекшілік негіздемесінде 8-11 сыныш оқушылары қатысады. Командалық жұмысты скіден кеп емес оқушы орындаиды.

2) облыстық кезең – екі кезеңнен тұрады.

Облыстық кезеңге аудандық/қалалық кезеңінің жеңімпаздары қатысады, олар ғылыми жетекшілік пікірімен және ілеспе құжаттарымен (өтінім, зерттеу жұмысы, зерттеу күнделігі) жұмыстарды ұсынады.

Облыстық кезеңнің бірінші туры - жобаларды қорғау. Жұмысты қорғау кезінде жобаның авторына (бірлескен авторына) баяндама үшін 7-10 минут беріледі.

Облыстық кезеңнің екінші туры - Қағидалардың қосымшасында корсетілген жалпы білім беретін пәндер бойынша зерттеу жобаларының республикалық конкурсы өткізілетін пәндер тізбесіне сәйкес қатысушының сыныбына, оқыту тіліне сәйкес бейіндік пәндер бойынша тестілеу жүргізіледі.

Тестілеу 60 тест тапсырмасынан (120 балл) тұралы, оларды орындау үшін 2 астрономиялық сагат беріледі.

Тестілеу – бір мезгілде республиканың барлық облыстарында және Астана, Алматы және Шымкент қалаларында, республикалық білім беру үйімдарында, РФММ КеАК, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ өткізіледі. Зерттеу байқауының ережелерінс сәйкес тестілеу нәтижелерінің апелляциясы қарастырылмайды.

Тестілеу кезінде қатаң тыйым салынады:

- тест тапсырмаларын ұжымдық орындау, бөгде адамның көмегін пайдалану (ата-аналар, мұғалімдер, интернет желісі және т.б.);
- ішкі жадтан немесе Интернетten жүктелген мәтіндік, графикалық және/немесе аудио форматта әкпарат беруге қабілетті кез келген байланыс құрылғыштарын, смартфондарды, смарт-сагаттарды немесе кез келген басқа гаджеттерді пайдалануға;
- кез-келген электронды немесе қағаз анықтамалық әкпаратты, окулықтарды, басқа әдебиеттерді, конспектілерді және басқа дайындалған жазбаларды, калькуляторларды колдану;
- жұмыс орнынан кету.

Физика және химия пәндерінен калькуляторларды колдануға рұксат етіледі.

Облыстық кезеңнің қорыттындыларын шығару кезінде тестілеу бойынша балдар және жобаны қорғау кезінде алғанған балдар қағиданың 5-тармағына сәйкес жинақталады.

Ушінші кезеңге тестілеу балдарының жалпы санынан кемінде 50% балл жинаған іріктеу кезеңнің екінші турына қатысушылар жіберіледі. Командалық жұмысты үшінші кезеңге жіберу үшін көзенге жұмыс авторлары жинаған балдардың орташа арифметикалық саны оту балың табылады;

3) Зерттеу жұмыстарын сараптау – жаратылыштану-математикалық бағыттагы пәндер бойынша - «Дарын» РППО, қоғамдық-гуманитарлық бағыттагы пәндер бойынша – облыстық білім басқармалары алдын ала сараптама жүргізеді.

Байқаудың республикалық кезеңіне ең көп балл жинаған, зерттеу жұмыстарының сараптамасынан откен облыстық кезеңнің жүлдегерлері жіберіледі.

4) республикалық кезең - осы Ереженің 5-тармағының таланттарына сәйкес ресімделген стендтік материалды ұсыныш, зерттеу жұмысын қоргайды. Жұмысты қорғау кезінде авторға (бірлескен авторға) баяндама үшін 7-10 минут беріледі.

Зерттеу конкурсының аудандық/қалалық және облыстық көзендерін еткізу мерзімі облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, РББҰ, «НЗМ» ДББҰ және «РФММ» КеАК басшыларының бүйрығымен айқындалады. Конкурстың республикальық көзені Қазақстан Республикасы Оку-агарту министрінің бүйрығымен белгіленген мерзімде откізіледі.

Зерттеу жобаларын бағалау.

Зерттеу жобаларын бағалау осы Ереженің З тармағында көрсетілген I, II, III бағыттағы жаратылыстану-математикалық пәндер бойынша жазылған жобалар үшін 100 балдық шкала бойынша келесі критерийлер арқылы жүргізіледі: қойылған проблеманың өзектілігі, жобалық жұмыс мазмұнының сапасы, зерттеу әдістері, ғылыми және практикалық құндылығы, нәтижегі бағалау, автордың жобаны З бағытта ұсына білуі (3-5 қосымшалар):

1. Ғылыми (ғалымдар, профессорлар) – 36 балл,
2. Бизнеске бағдарланған (бизнесмендер мен қасіпкерлер) – 32 балл,
3. Практикалық (мамандар) – 32 балл.

Зерттеу жобаларын бағалау осы Ереженің З тармағында көрсетілген IV бағыттағы қоғамдық-гуманитарлық пәндер бойынша жазылған жобалар үшін 100 балдық шкала бойынша келесі критерийлер арқылы жүргізіледі: қойылған проблеманың өзектілігі, жобалық жұмыс мазмұнының сапасы, зерттеу әдістері, ғылыми және практикалық құндылығы, нәтижегі бағалау, автордың жобаны ғылыми бағытта ұсына білуі (2 қосымша).

Конкурстың барлық көзендерінде: плагиатқа, бұрын басқа конкурстарда оз бетінше ұсынылған жұмыстарды пайдалануға немесе ұсынуға, сондай-ақ жануарларға қатігедікпен қарау эксперименттері бар және адамдар мен жануарлардың денсаулығына зиянды (ұытты) заттар пайдаланылатын, кәмслетке толмағандар үшін кол жеткізуге рұқсат етілмеген аппаратураны, қаштерогендік және мутагендік әсері бар радиоактивті, зерттелмеген биологиялық белсенді қосылыстар; адамдар мен жануарлар үшін патогенді немесе шартты патогенді заттар; микроорганизмдер, вирустар, алкоголь, темекі, арнайы максаттағы дәрілік заттарды пайдалануға жол берілмейді).

Жобалар оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес болуы тиіс.

III. Зерттеу жобасын ресімдеуге қойылатын талаптар.

1) Титул парагы немірленбейді, келесі беттің немірі – 2, титул парагында көрсетіледі:

- жұмыс орындалған ұйымның толық атауы; қала, мектеп, автордың (бірлескен автордың) тегі, аты, сыныбы;
- жұмыс атауы;
- бағыт, секция;
- жоба жетекшісінің (мұғалімнің) және ғылыми кеңесшінің (ғалымның) – тегі, аты, әкесінің аты;
- қала (конкурс откізілестін орын), жылы;

2) Зерттеу жұмысының көлемі баспа мәтіннің 20 парагынан аспауы тиіс; тери шрифті – Times New Roman, шрифт өлшемі – 14, кегль (жоларабалық

интервал 1,5 см), азат жол шегінің – 1,25 см; жиектері: жоғарғы, төменгі, он жақ – 2 см, сол жақ – 3 см; беттерлі төменгі ортасынан номірлеу.

3) Жұмыс қамтиды:

а) Мазмұны;

б) Эссе - көлемі 250 сөзден аспайтын, зерттеу жұмысы тілінде жазылады (окушының алған нәтижесін сипаттауы және оның қазіргі заманның қандай да бір өзекті проблемасын шешуге ықпалын дәлелдеу. Сонымен қатар, автор зерттеу жетістіктері, мақсаттары мен мүдделері туралы сипатташ, өз жұмысының бірегейлігін айқындауды);

в) Аннотация - көлемі 250 сөзден аспайтын, зерттеу жұмысының тілінде және ағылшын тілінде жазылады (зерттеудің өзектілігі, мақсаты, гипотезасы; кезеңдері; әдістері; зерттеудің жаңалығы, дербестік дәрежесі және қорытындылары);

г) Гылыми жетекшінің зерттеу жұмысына (ғалымга) шолуы – жұмыстың практикалық қызмет үшін маңыздылығы туралы ақпарат, зерттеудің өзектілігі дәрежесін және жұмысты орындаудың дербестігін көрсету.

д) Кіріспе – осы жұмыстың қажеттілігін көруге мүмкіндік беретін таңдалған такырыш бойынша белгілі нәтижелерге аналитикалық шолу;

е) Жұмыстың зерттеу бөлігі (15 беттен артық емес) жеке тараулардан (параграфтардан) тұруы және мыналарды қамтуы тиіс:

- қойылған міндеттерді шешу әдістерінің сипаттамасы;

- жұмыс нәтижелері және оларды талқылау;

- иллюстрациялық материал – А 4 (сызбалар, графиктер, фотосуреттер, суреттер);

ж) Корытынды (1 беттен артық емес) жұмыстың негізгі нәтижелерін және олардың негізінде жасалған қорытындыларды, жұмыс нәтижелерін гылыми және практикалық мақсаттарда пайдалану жөніндегі ұсынылдарды қамтиды;

з) Пайдаланылған әдебиеттер тізімі жұмыстың соңында жалпы тізіммен мышадай тәртішпен көлтіріледі: (автордың тегі мен аты-жөні; мақала мен журналдың атауы (журнал мақалалары үшін); кітаптың атауы; басып шығарылған жері мен баспасы (кітаптар үшін); беті, шығарылым нөмірі, шықкан жылы). Мәтінде сілтемелер пайда болған кезде нөмірлеу дәйекті болуы керек;

к) Қосымшалар:

Окушының зерттеу жобасының күнделігі:

- зерттеу жоспары (мерзімі/ айы-жылы; қызмет атауы; нәтижесі) (фото және видео растаумен, бейнес ұзақтығы 2 минуттан аспауы тиіс, көлемі 50 Mb аспауы тиіс);

- жоба жетекшісінің окушының зерттеу жұмысы туралы Пікірі – таңдалған такырыптың өзектілігі, автордың жұмыска қосқан жеке үлесі, окушының жоба бойынша жұмыс кезінде алған езіндік зерттеу қызметінің жана білімі мен дагдылары, жұмыстың кемшіліктері және нәтижелерді одан әрі пайдалану бойынша ұсыныстар көрсетіледі. Сонымен қатар, жетекші зерттеу барысында академиялық адалдық қағидаттарын, этикалық нормаларды, атынған

нәтижелерлің сенімділігі мен дұрыстырының сақталуын қамтамасыз етіп, растайды.

- плағиатқа карсы аныкташының болуы (онлайн антиплағиат жүйелерімен жинақталатын, жобаның басқа жерден алынбаганы туралы есеппен мәтіннің бірегейлігін тексеру, біреейліктің рұксат етілген пайзы – 80 %).

4) төртінші – республикалық кезеңге жобаға демонстрациялық материал дайындау ұсынылады (125*135 см. өлшемді постер, модель, конструкция, макет, компьютерлік багдарлама, косымшалар немесе т.б.).

Зерттеу жобасы туралы постерді ресімдеуге қойылатын талаптар:
Пішімі:

- фон мен мәтіннің түсі қарама – карсы болуы керек (ақ фон – қара мәтін; қою көк фон - ашық сары мәтін және т.б.)

- автор туралы деректер жазылмауы керек.

Постер күрылымы келесі бөлімдерді қамтуы керек:

- тақырыптың атауы

- мақсаты мен міндеттері

- өзектілігі

- әдістер мен кезеңдер

-нәтижелер, қорытындылар.

Постер лизайнына арналған ұсыныстар:

- мәтінді ортасына емес, сол жақ шетіне тураланыз

- постер кеңстігін шекті деңгейге дейін толтырманыз. Постер аланының шамамен 50 % мәтіндік акпаратты толтыру ұсынылады, ал бос орынды суреттер, графіктер, кестелер және т.б. үшін пайдаланыныз.

Постерде корсетуге тыйым салынған заттар/материалдар:

1. Логотиптерді, соның ішінде танымал коммерциялық брендтерді, институционалдық елтаңбаларды немесе сауда белгілерін, жалауларды пайдалану;

2. Жобамен байланысты белгіленген немесе болжамды бизнестің коммерциялық мақсатын немесе өміршендігін корсету үшін әзірленген жекеленділген графика/логотиптер.

3. Зерттеуді қолданған мекемеге немесе талімгерге кез келген сілтеме;

4. Жобаның патенттік мәртебесіне кез келген сілтеме;

5. Дискілер, компакт-дискілер, флэш-дискілер, брошюралар, буклеттер, визиткалар, баспа материалдарды немесе қазылар алқасына немесе жүргішілікка таратуға арналған азық-түлік сияқты таратуға арналған кез келген заттар;

6. Кез келген марарапттар немесе медальдар;

7. Пошта мекенжайлары, Дүниежүзілік желі, электрондық пошта және/немесе әлеуметтік медиа мекенжайлары, QR кодтары, жобаның немесе катысушының телефон және/немесе факс немірлері;

8. Демонстрацияның бөлігі ретінде белсенді Интернет немесе электрондық пошта байланысы.

IV. Зерттеу байқауының жеңімпаздарын марапаттау

1. Зерттеу конкурсының облыстық кезеңінің жеңімпаздары I, II, III дәрежелі дипломдармен және грамоталармен марапатталады. Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді дайындаған мұғалімдерге өнірдің білім басқармаларының «Алғыс хаты» тапсырылады.
  2. Облыстық кезеңдегі жеңімпаздар саны зерттеу конкурсының облыстық кезеңіне қатысушылардың жалпы санының 45 пайызын құрайды. Егер бірнеше қатысушы жүлдемі орындарды айқындау үшін қажетті ең төменгі деңгейге сойкес кслетін бірдей балл жинаған жағлайда, қазылар алқасының шешімі бойынша облыстық кезең жеңімпаздарының саны аргалы.
  3. Зерттеу конкурсының облыстық кезеңінің жеңімпаздары I, II, III дәрежелі дипломдармен, Ақмола облысы білім басқармасының алтын, күміс және кола медальдармен және грамотамен марапатталады. Барлық қатысушыларға сертификаттар беріледі.
- I, II және III дәрежелі дипломдардың саны мынадай пропорция негізінде айқындалады: жеңімпаздар санының 50% III дәрежелі дипломдармен, 30% II дәрежелі дипломдармен, 20% I дәрежелі дипломдармен марапатталады.

Жалпы білім беретін пәндер
бойынша республикалық зерттеу
жобалар конкурсын үйымдастыру
және өткізу Ережесіне
Косымша 1

Жалпы білім беретін пәндер бойынша
Республикалық зерттеу жобалар конкурсында
Тестілеу откізілетін пәндер тізбесі

Бағыты	Пәні. Тестілеу өткізілетін пәні
I «Гылыми-техникалық прогресс экономикалық асудің негізгі бұныны ретінде»	
1.Физика	Физика
2.Техника	Физика
3.Жер және гарыш туралы ғылым	Физика
II «Экономикалық және әлеуметтік үрдістерді математикалық модельдеу»	
4.Математика	Математика
5.Қолданбалы математика	Математика
6.Информатика	Математика, Информатика
7.Экономика	Математика, География
III «Салауатты табиги орта – «Қазақстан-2030» Стратегинің жүзеге асырудың негізі»	
8.Биология	Биология
9.Химия	Химия
10.Қоршаған органды қорғау және адам денсаулығы	Биология
IV «Қазақстанның тарихи ескерткіштері және перспективалы туристік маршруттар»	
11.Тарих	Дүниежүзілік тарих, Қазақстан тарихы
12.Құқық негіздері	Дүниежүзілік тарих, Құқық негіздері
13.Әлкетану	География, Қазақстан тарихы
14.Әдебиет	Қазак әдебиеті және орыс әдебиеті
15.Этномаденисттану	Қазак әдебиеті және орыс әдебиеті Дүниежүзілік тарих, Қазақстан тарихы
16.Тіл білімі	Қазак, орыс, ағылшын, неміс, француз тілдері

Жалпы білім беретін пәндер
бойынша республикадағы зерттесу
жобалар конкурсын үйлемдестеру
және отызу Бржосіне
Косымша 2

**Жалпы білім беретін пәндер бойынша
республикадағы зерттеу жобалар конкурсында
катысушылардың жұмысын бағалау критерийлері**

(IV бағыт «Қазақстанның тарихи ескерткіштері және перспективалы туристік
маршруттар» пәндерінен жазылған жобалар үшін)

Бағыты – ғылыми

Әділ казылар мүшелері – ЖОО-ның, ҒЗИ-ның профессорлары,
ғалымдар, оқытушылары

№	Жобашы бағалау критерийлері	Эксперттік баға	Саралтамалық бағалаудың негізделемесі
1	Шығармашылық қабілет	Жеке жұмыс үшін 30 балл Командалық жұмыс үшін 25 балл	25-30 балл жеке жұмыс үшін және 20-25 балл топтық жұмыс үшін қойылады - егер жұмыстың авторы (лары) мәселені шешудің жаңа ғылыми тасілін әзірлеуде шығармашылық қабілеттерін көрсетсе. 20-25 балл жеке жұмыс үшін және 15-20 балл топтық жұмыс үшін қойылады – егер авторы (лар) деректерді талдаудың немесе жабықты жаңа пайдаланудың жана тасілдерін колданула көрсеткіт болса. 10-20 балл жеке жұмыс үшін және 10-15 балл топтық жұмыс үшін қойылады – егер деректерді түсініліру кезінде шығармашылық қабілет пайда болса. 10 баллға дейін қойылады – егер жоба рефераттың сипатта болса.
2	Ғылыми ойлау	Жеке жұмыс үшін 30 балл Командалық жұмыс үшін 25 балл	Жеке критерийлердің әрқайсысы жеке жұмыс үшін 3 балл және командалық жұмыс үшін 2,5 балл шегінде бағаланады. ғылыми жоба үшін: 1) қарастырылған отырган мәселе қыншалықты анық және нық ұсынылған; 2) жоспарланған нәтижелерді алу ықтималдығы жоғары болу үшін шешілестін тапсырма қашшалықты нақты көрсетілген; 3) мәселені шешудің нақты жоспары бар ма; 4) есепті шешуде айнұмаштылар анық; 5) автор нәтижелерді көзөн-көзөнімен тексеру қажеттілігін корді ме (егер қажет болса) және оны дұрыс колданды ма; 6) корытындыны раставу үшін тәректер жеткілікті түрде таңдалды ма;

			<p>7) автор (лар) корытындыны жасау үшін дөректердің шектелуін тани ма;</p> <p>8) автордың (топтың) мәсслені шешүгө кеңілдік беретін зерттеудің келесі көзөнің қатысты идеясы бар ма;</p> <p>9) автор(лар) ғылыми әдебиеттерді көлтіре мә, әлде тек танымал әдебиеттерді көлтіре мә.</p>
3	Колданылған зерттеу әдістерінің тиімділігі	<p>Жеке жұмыс үшін 15 балл</p> <p>Командалық жұмыс үшін 12 балл</p>	<p>10-15 балл жеке жұмыс үшін және 10-12 балл топтық жұмыс үшін қойылады – егер автор (лар) жұмыс барысында заманауи тиімді жибдікты пемесе заманауи теориялық әдістердің қолданылып, бул осы білім саласында түбетейлі жана нәтижелерге қол жеткізуға мүмкіндік береді.</p> <p>5-10 балл жеке жұмыс үшін және 5-10 балл топтық жұмыс үшін қойылады – егер әдеттегі зерттеу әдістері колданылса, бірақ сонымен бірге жана нәтижелерге қол жеткізсо;</p> <p>5 баллға дейін қойылады – егер жұмыс рефераттық сипатта болса.</p>
4	Тақырыптың ашылу дәрежесі (мүқияттылық)	<p>Жеке жұмыс үшін 15 балл</p> <p>командалық жұмыс үшін 12 балл</p>	<p>Критерийлердің әрқайсысы үшін 2,5 баллдан артық емес қойылуы мүмкін – жеке жоба үшін және 2 баллдан артық смес – командалық жоба үшін.</p> <p>Бұл параметр үшін бағалау жеке критерийлер бойынша бағылаудар негізінде қойылады:</p> <p>1) жұмыс жоспарланған кезеңге тәжеткізілді мә;</p> <p>2) шешілетін мәселе қашшалықты толық қамтылған</p> <p>3) корытындылар жеке экспериментке исмессе қайталаута негізделген бе;</p> <p>4) жобадағы материал қашшалықты мүқият және анық көрсетілген;</p> <p>5) автор (лар) мәсслені шешудің баска тәсследерін білс мә;</p> <p>6) автор (лар) зерттелетін мәселе бойынша ғылыми әдебиеттермен ішшалықты таныс.</p>
5	Шешендік тәберлік, демонстрациялық материалдардың сапасы, айқындығы	<p>Жеке жұмыс үшін 10 балл</p> <p>командалық жұмыс үшін 10 балл</p>	<p>Бұл параметр бойынша баға жеке критерийлер арқылы бағаланып қойылады:</p> <p>1) автор (лар) жұмысты қашшалықты ұтымды және анық бағылдайды – балл;</p> <p>2) баяндама да жоба материалы қашшалықты толық ұсынылған – 2 балл;</p> <p>3) автор (лар) жобаның негізгі салтерін қашшалықты жақсы болысқа – 1 балл;</p>

			<p>4) жобада пайдаланылған эксперименттік деректер қаншалықты анық және ныңкорсетілген – 1 балл;</p> <p>5) жоба нағызделері қаншалықты анық және ныңкорсетілген – 1 балл;</p> <p>6) стенд жобашын нағызделерін қаншалықты жақсы түсіндіреді – 2 балл.</p>
6	Топ мүшелерінің үйлестіру деңгейі(тек командалық жұмыс үшін)	16 балл	<p>Бұл параметр бойынша баға жеке критерийлер арқылы бағаланып койылады:</p> <p>1) жалпы жұмыста әрбір катысушының міндеттері қашшапқыты анық және анықкорсетілген – 4 балл;</p> <p>2) команданың әр мүшесінің бүкіл команданың жұмысымен қаншалықты таныс – 3 үпай;</p> <p>3) жақталған жұмыс барлық топ мүшелерінің үйлестірілген күн-жігерін қаншалықты көрсетеді – 3 үпай;</p> <p>4) команданың әр мүшесі қаншалықты жақсы жоба материалын баянлайды – 3 балл;</p> <p>5) команданың бұл жобаны қаншалықты орындауды қажст болды – 3 балл немесе бұл нағызделерді жеке-жеке алатта болады – 0 балл.</p>

Әрбір критерий үшін қоюға болатын максималы үпайлар көрсетілген)
Барлығы: 100 үпай

Жалпы білім беретін пәндер
бойынша республикадағы зерттеу
жобалар конкурсының ұйымдастыру
және еткізу ережесіне
Көсімшаш 3

**Жалпы білім беретін пәндер бойынша
Республикадағы зерттеу жобалар конкурсында
қатысушылардың жұмысының бағалау критерийлері
(I, II, III бағыттар пәндерінен жазылған жобалар үшін)**

Бағыты – ғылыми

Әділ казылар мүшелері – ЖКОО-ның, ҒЗИ-ның профессорлары,
ғалымдар, оқытушылары

№	Жобаны бағалау критерийлері	Бағалау критерийлерінің мағнитуды	Балдар саны
1	Қойылған мәселелік езектілігі (6 балға дейін)	Жоба мәселесі накты тұжырымдаған. Жұмыс теориялық және практикалық түргышап озекті.	0- 2 дейін
		Накты мысалдармен жоба тақырыбы негізделген.	0- 2 дейін
		Жоба талдаудың терендігін және идеяның озіндік көзқарасын айқын көрсетеді. Зерттеуді орындаудың дербестігі көрсетіледі.	0- 2 дейін
2	Ғылыми/ практикалық құнилымы (8 үшінгі дейін-командалық, 6 үшінгі дейін-жеке.)	Жоба тақырыбы жан-жақты аттынан, автор (лар) мектеп бағдарламасынан тыс тере білімді көрсетті, ғылыми негіздемесі мен практикалық маңызы бар.	0-4 дейін (командалық) 0-2 дейін жеке
		Орындалған жұмыс белгілі бір ғылыми саладагы проблемалық теориялық мәселелерді шешеді немесе еткіз-тегжейлі карастырады.	0- 2 дейін
		Автор (лар) жұмыста практикалық маңыздылығын көрсетті.	0- 2 дейін
3	Нәтижелі бағалау (6 баллға дейін)	Колданылатын адістердің орындылығы. Адістерді колдану технологиясы сакталғап.	0- 2 дейін
		Зерттеудің мақсаттарына сойкес келеді.	0- 2 дейін
		Жаңа түшініске ие сялтар мен шешу жолдар арқылы авторлар тақырып бойынша қазіргі шындық контекстіне жана нарасе енгізген	0- 2 дейін
		Жұмыс тәуелсіз, аналитикалық қабілеттерін, зерттеу дағдыларын, автордың қызығушылығын корсетеді, жоба тақырыбына жеке көзқарасын ұсынады, шыгармалылық элементтерін колданады.	0- 4 дейін (командалық) 0-2 дейін (жеке)
		Жобаның даму перспективасы бар	0- 2 дейін

4	Нәтижелі бағалау	Кол жеткізілген нәтижелін толық сипаттамасы берілген. Жұмыс улгісінің/орналасуының/моделінің фотосурсті мен бейле растау бар.	0-2 дәйін
	(6 баллға дейін)	Мақсатқа кол жеткізілі, қойылған барлық міндеттер шешілді. Корытындылар негізделген. Зерттеулер жүргізілді, пәтижелер алынды, олар еснімді. Жұмысты соңғы өнімді жобалау кезінде сәтті колдануға болады.	0-2 дәйін
5	Жобаны ұсыну (4 баллға дейін)	Жоба авторларының ез кызметінін кезеңдері мен нәтижелерін нақты, стилистикалық сауатты және тезистік бағыттау қабілеті. Зерттеу күнделігі орындаушының жеке үлесін, жобадағы жұмыс кезеңдерін және уақыт бойынша алынғаш нәтижелерді көрсетеді.	0-2 дәйін
		Автор сұрақтарға жауап беру қабілетін көрсетті (анық, сенімді, дәлелді), зерттеудің пәннің саласында срікін багдарланған	0-2 дәйін
6	Ұжымдық жұмыс (тек командалық жұмыс) (4 баллға дейін)	Әр катысушының функциялары мен катысу дәрежелері анықталды	0-2 дәйін
	Жалпы:	Жобашын әрбір мүшесінің күш-жігірі мен катысусы Командалық – 36 балл, жеке – 36 балл	0-2 дәйін

Әр критерийдің алдында бағаланатын балл қойылады, ол есептеледі:

0 балл – критерий көрсеткіші ашылмаған

1 балл – ақпарат ішінше көрсеткішке сәйкес келеді

2 балл – ақпарат критерий көрсеткішіне толық сәйкес келеді.

Командалық жобаларды бағалау:

0 балл – критерий көрсеткіші ашылмаған

2 балл – ақпарат ішінше көрсеткішке сәйкес келеді

4 балл – ақпарат критерий көрсеткішіне толық сәйкес келеді.

Жашың білім беретін пәндер
бойынша республикатық зерттеу
жобалар кошкурсын ұйымдастыру
және иткізу ережесіне
Косымша 4

**Жалпы білім беретін пәндер бойынша
Республикалық зерттеу жобалар конкурсында
жатысушылардың жұмысының бағалау критерийлері**

**Бағыты – бизнеске бағытталған
Әділ қазылар мүшелері – бизнесмен, кәсіпкерлер**

№	Жобаны бағалау критерийлері	Бағалау критерийлерінің мазмұны	Балдар саны
1	Койылған мәселеңін өзектілігі (6 баллға дейін)	Жобадағы проблеманың болуы және сипаты. Жұмыс теориялық және практикалық тұрғыдан өзекті. Жоба мәселеңі алсұмстік өсердің маңыздылығын ашаңы. Әлсұмстік мәселеңің өзектілігі мен ауқымы негізделген.	0-2 дейін 0-2 дейін
2	Практикалық құндылық (8 үшайға дейін-командалық, 6 баллға дейін - жеке)	Жобаның максаты әлеуетті пайдаланушының қажеттіліктеріне сайкес келеді Нәтижелордің сәнімділігі аналитикалық және эксперименттік жолмен, модельдеу адістерімен, эмпирикалық церектерді статистикалық өндесумен немесе тәжірибемен расталды Тәжірибеде бар шешімдердің еткій-тәжійлі таңдауы, үсіннұлтан шептімнің артықшылықтарын корсететін аналогтардың салыстырмалы кестесі бар	0-2 дейін 0- 4 дейін (командалық) 0-2 дейін (жеке) 0-2 дейін
3	Зерттеу адістері (4 балла дейін)	Колданылатын әдістердің орындылығы Әдістерді колдану технологиясын сактау	0-2 дейін 0-2 дейін
4	Озіндік ерекшелігі рентабельділік (8 үшайға дейін-командалық, 6 баллға дейін - жеке)	Жана түшінуге илсілтер ын шешу жолдар арқылы авторлар тақырып бойынша қазіргі шындық контекстіне жаңа нэрсе енгізген Жұмыс жас срекспертіктеріне сайкес келеді, автордың кызығушылығын, тәуелсіздігін корсетеді, жоба тақырыбына жеке көзқарасын білдіреді, шығармашылық элементтері бар	0- 4 дейін (командалық) 0-2 дейін (жеке) 0-2 дейін

5	Зерттеу Жобасының жүйелілігі (6 ұпайлға дейін)	Көл жеткізілген нәтижсің толық сипаттамасы берілген. Жұмыс үлгісі /орналасуы/моделі туралы бейне және фото растауды бар.	0-2 дейін
		Жобасы іске асыру жоспарының, қажетті ресурстардың, даму перспективаларының негізділігі.	0-2 дейін
		Тәжірибеде бар шешімдерді егжей-тегжойлі талдау, ұсынылған шешімнің артықшылықтарын көрсететін аналогтардың салыстырмалы көстесі ұсынылды.	0-2 дейін
		Шығармаптылық, жинаптылдық, жобаның аналогтардан арғыншылығы.	
6	Жобаны ұсыну (2 баллға дейін)	Автор сұрақтарға жауап беру қабілтін көрсетті (ашық, сенімді, дәлслі), зерттеудің пәндік саласында еркін бағдарланған	0-2 дейін
7	Ұжымдық жұмыс(тек командалық жобалар үшін) (2 ұпайлға дейін)	Әр катысушының функциялары мен қатысу дәрежелері аныкталды	0-2 дейін
		Жобаның әрбір мүшесінің күш-жігсірі мен қатысуы	0-2 дейін
	Жалпы:	Командалық – 36 балл, жеке – 36 балл	

Әр критерийдің алдында бағалаудың балл қойылады, ол есептеледі;

0 балл – критерий көрсеткіші ашылмаган

1 балл – акпарат ішінәра көрсеткішке сәйкес келеді

2 балл – акпарат критерий көрсеткішіне толық сәйкес келеді.

Командалық жобаларды бағалау:

0 балл – критерий көрсеткіші ашылмаган

2 балл – акпарат ішінәра көрсеткішке сәйкес келеді

4 балл – акпарат критерий көрсеткішіне толық сәйкес келеді.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикадағы зерттеу жобалар конкурсын ұйымдастыру және откізу ережесіне
Косымша 5

**Жалпы білім беретін пәндер бойынша
Республикадағы зерттеу жобалар конкурсында
қатысушылардың жұмысының бағалау критерийлері**

**Бағыты – практикалық
Әділ казылар мүшелері – сала мамандары**

№	Жобаны бағалау критерийлері	Бағалау критерийлерінің мазмұны	Бағдар саны
1	Койылған мәссленің озектілігі (6 балға дейін)	Жобадағы проблеманың болуы және сипаты. Жұмыс теориялық және практикалық түргыдан озекті.	0-2 дейін
		Жобаның дұрыстығы – қазіргі уақытта нақты мысалдармен көрсетілген.	0-2 дейін
		Жоба талдаудың терендігін және идеяның өзіндік қозқарасының нақты көрсетеді, сонымен бірге тақырынқа жеке қозқарасты қамтиды.	0-2 дейін
2	Практикалық күнділік (8 үшінға дейін-командалық, 6 балға дейін-жеке)	Жобаның мақсаты алеуетті пайдалануышының қажеттіліктеріне сәйкес келеді	0-2 дейін
		Нәтижолардің сенімділігі – аналитикалық және эксперименттік жолмен, модельдеу әдістерімен, эмпирикалық деректерді статистикалық өндісмен илмисс тәжірибесін расталды	0-4 дейін (командалық) 0-2 дейін (жеке)
		Зерттеу нәтижелері практикала қолдану идеясына жеткізілді және оны қолданудың ертүрлі салаларында қолдануға болады	0-2 дейін
3	Зерттеу әдістері (4 балға дейін)	Колданылатын әдістердің орындылығы Әдістерді колдану технологиясын сактау	0-2 дейін 0-2 дейін
4	Жобалық жұмыс мазмұнының санасы (8 үшінға дейін-командалық, 6 балға дейін-жеке)	Зерттеудің мақсаттарында сәйкес келеді	0-2 дейін
		Жаңа түпнұсқа идеялар мен шешу жолдар арқылы авторлар тақырып бойынша қазіргі шындық контекстіне жаңа нарас енгізген	0-4 дейін (командалық) 0-2 дейін (жеке)
		Жобаны даму перспективасы бар	0-2 дейін
5	Нәтижені бағалау	Кол жеткізілген нәтиженің толық сипаттамасы берілген. Жұмыс үлгісінің/ орналасуының/моделінің фотосуреті мен бейне растауы бар.	0-2 дейін

	(6 баллға дейін)	Максатқа кол жеткізілді, қойылған барлық мінде төр шешілді. Корытындылар негізделгіс. Зерттеулер жүргізілді, нағижендер алынды, олар сенімді.	0-2 дейін
	Жобаны ұсыну (2 баллға дейін)	Автор сұрақтарға жауап беру кабілеттің көрсетті (анық, сенімді, дәлелді) зерттеудің нәндік саласында еркін бағдарланған	0-2 дейін
6	Ұжығындық жұмыс (тәк командалық жобалар үшін) (2 үнайға дейін)	Өр көтүсушінің функциялары мен көтүсү дәрежелері анықталды	0-2 дейін
		Өр көтүсушінің функциялары мен көтүсү дәрежелері анықталды	0-2 дейін
	Жалпы:	Командалық – 36 балл, жеке – 36 балл	

Әр критерийлердің алдында бағаланатын балл қойылады, ол есептеледі:

0 балл – критерий көрсеткіші ашылмаган

1 балл – ақпарат ішінара көрсеткішке сәйкес келеді

2 балл – ақпарат критерий көрсеткішіне толық сәйкес келеді.

Командалық жобаларды бағалау:

0 балл – критерий көрсеткіші ашылмаган

1 балл – ақпарат ішінара көрсеткішке сәйкес келеді

4 балл – ақпарат критерий көрсеткішіне толық сәйкес келеді.

Басшының орынбасары

А. Альдабергенова